

POWIEDAN (28) *part praet pass impf*

powiedan, powiedany (15), **powiadan, powiadany** (13); *powiedan(y)* *RejJóz, MurzHist, LubPs, KrowObr, Mącz, RejPos* (4), *BiałKaz, WujNT, SarnStat* (2); *powiadan(y)* *LibLeg, HistRzym* (2), *BiałKat* (2), *KochPs*; *powiedany* : *powiadan(y)* *Leop* (1:4), *BielKron* (1:3).

powiedan, powiadan (14), **powiedany, powiadany** (14).

o, e oraz pierwsze a jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie); w formach złożonych -an- (13), -ân- (1); -an- : -in- *Leop* (3:1); w formach niezłożonych a pochylone.

sg m N (*praed*) *powiedân* (1). $\diamond$ f N *powiedâna* (6), *powiedaná* (3); $\sim$ (*attrib*) -aná (1); $\sim$ (*praed*) -âna (6) *KrowObr, Leop, HistRzym, RejPos, BiałKat, BiałKaz*, -aná (2) *Mącz, KochPs*. $\diamond$ n N (*praed*) *powiedâno* (6) [cf też POWIEDAĆ *impers*], *powiadané* (1) *BiałKat*. $\diamond$ pl N subst m i n *powiadane* (4); -e (1), -(e) (3). f (*praed*) *powiedan(e)* (6), *powiadany* (1) *LibLeg*.

Składnia dopełnienia sprawcy: powiedany od kogo (8), *przez kogo* (1); *od kogo* : *przez kogo* *RejPos* (1:1).

Sł stp: powiadany, powiedany s.v. powiadać, powiedać, Cn, Linde brak.

Przekazywany słownie, ustnie; dictus, praedicatus, praedictus Vulg (28) : Dla grzechów ziemi/ wiele przełożonych ná niey/ á dla człowieczey mądrości/ y dla wiadomości tych rzeczy ktore bywáią powiadane [*quae dicuntur*]/ żywoth przełożonego dłuŝfy będzie. *Leop Prov* 28/2; *HistRzym* 73; Trzecié [kłamstwo] zową krotochwilné: które wten czás grzéchu niema/ kiedy bez ŝkody bliźniégo/ á ku wweŝeleniu bywa powiádáné *BiałKat* 66.

powiedan(y) komu (5): *LibLeg* 11/134; Toć ŝie ono prorocztwo/ teraz wypełniło Czo mnie od miłey matki powiedano było *RejJóz* M5v; Ty słowa maią być wybranym powiedane ktorzy vpádwŝy mogą żaŝię na drogę przyŝć *MurzHist* F2; *BielKron* 46; A zákazanie było w rádzie pod ŝtráceniem głowy/ áby tá rádá od żadnego z Senatow niebyłá nikomu powiádaná. *HistRzym* 72.

powiedany o kim, o czym (3): Zaczné [!] rzeczy powiádáne ŝą o thobie/ miáło Boże. *Leop Ps* 86/3; *Praedicatum, Powieŝć*/ która o kim bywa powiádána. *Mącz* 85d; *RejPos* 28.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do podmiotu w zdaniu nadrzędnym (2): O Mężobóŝyftwie ŝlŝácheckim przygodnym/ które od różnych różnie bywa powiedano [*refertur JanStat* 606] że ŝie ŝtáło/ vŝtáwiamy [...] *SarnStat* 604 [*idem*] 933.

Wyrażenie: »słowy powiedany« (1): Zydowie [...] rzucili ŝie do iney dzikiey nauki niezbożney/ ktorą oni zową Kábála/ to iefť/ nauka głófu żywego/ ŝłowy powiádána ieden drugiemu po ŝobie *BielKron* 46.

α. Głoszony (11) : A Moizeŝz był záŝfte wiernym we wŝyŝtkim domu iego/ iáko ŝłuźebnik/ ná ŝwiádectwo onych rzeczy ktore miáły być powiádáne [*quae dicenda erant*] *Leop Hebr* 3/5, QQv.

powiedany o kim (3): Bo widziŝz iefzczé ktemu/ iż dla ciebie ten Pan y on przebrány lud ŝwoy narod żydowŝki/ prze ich wzgárdzenie [...] / iż dufáli w zakonie ŝwoim [...] / á wzgárdzili przyŝcie iego [...] / áni go przyiąć nie chcieli/ máiąć o nim iáwne Proroctwá/ widząc iuż iáwne znáki/ ktore o nim z dawná powiádáne były/ też ie wzgárdził/ też ie od ŝiebie odrzucił *RejPos* 57, 242v; *WujNT Iudae* 17.

Frazy: »będzie (a. być nie może) powiedana Ewanjelija« (3): *Przeŝtoŝz tedy/ gdy będzieŝz tzytał thę obronę moię/ niegorŝz ŝię/ pomni ná tho/ żeć Ewánielia ŝwięta/ powiedaná być niemoże/ bes*

karania *KrowObr* C4v; Zápprawdę powiádam wam/ Gdziekolwiek będzie powiádaná tá Euángielia [*praedicatum fuerit evangelium istud*] po wśyftkim świcie/ y to co tá vczyniá/ będzie powiádanó ná pámiątkę iey. *Leop Mar* 14/9; *BiałKat* 166.

»słowo(-a) (boże) było (a. są, a. ma być) powiedano(-e)« [*w tym: komu (3)*] [*szyk zmienny*] (5): á prawdziwą náukę vftáwił/ áby było powiádanó słowo Boże ludu póspolithemu *BielKron* 213v, 205v, 343; Nie doczedł był podobno nieborak onych słów/ ktore przed tym przez Proroki powiedáne o nim były: Iż on Bog iest nie z dáleká/ á iż wżędy iesth *RejPos* 242v; Lecz wy namileyfzy pámiętaycie ná słowá ktore są przedtym powiedáne [*memores estote verborum quae praedicta sunt*] od Apoštołow Páná nášzego Iefu Chriftá/ ktorzy wam powiedáli/ że w oštáteczny czás przyidą násmiewcy *WujNT Iudae* 17.

Wyrażenie: »prawdziwie powiádan« (1): Biskup [...] Senat miefcki záfię prosił przez listy y pošty/ áby słowo páńskie prawdziwie było powiádanó ludziem w kościele *BielKron* 205v.

β. Wygłaszany (2) :

Fraza: »Ewanjelija była (a. może być) powiedana« (2): Ewányelia Niedziele Wthorey po Nowym Lecie/ ktora też może czáfu wstępowánia w małżeństwo być powiedaná. *RejPos* 41; Ewángelia [*na pogrzebie*] była powiádaná/ z Scápitulum [!] iedenástego Ianá S. ktora się ták poczyna. *BiałKaz ktv*.

γ. Sławiony (2) : Czy dobroć twoiá w grobiéch będzie powiádaná? Albo pod ziemią prawdá wyznána? *KochPs* 131.

Wyrażenie: »jawnie powiedan« (1): iedno iż tu [*psalm*] podawa przyczyny przecż ma być Pan chwalon/ á iáwnie wyśławion y powiedan. *LubPs* dd3v.

Szereg: »wysławion i powiedan« (1): *LubPs* dd3v cf *Wyrażenie*.

Synonimy: mowiony; **α. kazany, opowiedany, przepowiedany.**

Cf **POWIEDAĆ**

KW, (KO)